

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут економічний

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Соціальна відповідальність у підприємстві, торгівлі
та біржовій діяльності**

Освітня програма Підприємництво, торгівля і біржова діяльність

Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля і біржова діяльність

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціальна відповідальність у підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Стефінін В.В.
Контактний телефон викладача	+38(067)2992171
E-mail викладача	volodymyr.stefinin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Процеси трансформації економіки України в ринкову призвели до відходу від практики державного патерналізму, що знайшло своє відображення у зміні розуміння ролі підприємства як суспільно-соціального інституту, формування нового підходу до оцінки ефективності та його результативної діяльності. Поряд із економічними чинниками все більшу роль у забезпеченні конкурентоздатності, досягненні високої продуктивності та прибутковості виробництва починають відігравати соціально-відповідальні функції підприємства, включення до його компетенції питань підтримки природоохоронних заходів, розробки та реалізації програм розвитку закладів соціальної інфраструктури, формування систем соціального, освітнього та психологічного забезпечення працівників, впровадження принципів етичної поведінки у відносинах з постачальниками та споживачами. Подібна трансформація суспільних цінностей та пріоритетів вимагає внесення змін до діючої практики управління підприємствами, забезпечення інтеграції принципів, методів та інструментів соціальної відповідальності у діяльність підприємств.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення дисципліни полягає в формуванні та засвоєнні теоретичних типових варіантів розробки механізмів соціальної відповідальності бізнесу та практичних рекомендацій щодо його впровадження в діяльність підприємств.</p> <p>Завдання дисципліни: є формування у студентів знань та практичних навичок впровадження моделі соціальної відповідальності менеджменту на організаційному рівні управління.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Результати</p> <p>ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.</p> <p>ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.</p> <p>Компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.</p>	

СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
практичні	16
самостійна робота	58

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	076 Підприємництво, торгівля і біржова діяльність	четвертий	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Концептуальні основи, засади формування та розвитку соціальної відповідальності бізнесу.	Лекція, практичне заняття	[1,3,4]	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготува тися до практичн ого заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Соціальне підприємництво та соціальна відповідальність менеджера	Лекція, практичне заняття	[2,4]	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготува тися до практичн ого заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації	Лекція, практичне заняття	[2,4]	Опрацюва ти лекційний матеріал, підготува тися до практичн ого заняття, розв'язат и задачі	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності	Лекція, практичне заняття	[2,4]	Опрацюва ти лекційний матеріал,	5 балів	До наступного заняття за розкладом

бізнесу			Пройти тестування до теми		
Тема 5. Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі	Лекція, практичне заняття	[4,8,11]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Формування складових соціально відповідальної поведінки організації	Лекція, практичне заняття	[4,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Соціально відповідальна поведінка організації у взаємодії з контрагентами ринку	Лекція, практичне заняття	[7,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Зарубіжний досвід становлення соціальної відповідальності бізнесу	Лекція, практичне заняття	[6,8,9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	5 балів	
Тема 9. Особливості формування соціальної відповідальності організацій в Україні	Лекція, практичне заняття	[6,8,9]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	10 балів	
Підсумкове заняття	Підсумкова робота			50	

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна 50 протягом семестру 50 на залік</p> <p>Зараховано-“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано-“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано-“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Семінарські заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>
7. Політика курсу	
<ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації». <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов’язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p>	
8. Рекомендована література	

1. Вісник доктрини приватної ініціативи / Соціальна відповідальність бізнесу в Україні. М.Стародубська. – К., УНЦПД, 2005. – 40с.
2. Волосковець Н. Ю. Корпоративна соціальна відповідальність підприємств як основа інноваційного розвитку сучасної економіки //Наукові праці КНТУ: Економічні науки, 2010, вип. 17
3. Воробей В. Корпоративна соціальна відповідальність чи вигода? / В. Воробей // Києво-Могилянська Бізнес Студія. – 2005. – №10.
4. Гирик О. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник / О. Гирик, О. Денис, О. Дубовик, І. Жеребило, А. Зінченко; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. — К., 2009. — 258 с.
5. Гусаков Ю. Стандарт ВОК-КСО-2007 и социальная ответственность бизнеса / Ю. Гусаков, Е. Тавер // Стандарты и качество. 2009. - №6. С.6--65
6. Коник Д. Л, Олійник М. В., Привалов Ю. О. — Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: Матеріали експертного дослідження / НАН України; Інститут соціології ; Фонд «Інтелектуальна перспектива»; Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) / Ю. Саєнко (відп.ред.). — К. : Батискаф, 2002.
7. Котлер Ф. Корпоративна соціальна відповідальність / Ф. Котлер, Н. Лі // Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства Пер. з англ. С. Ярнич. – К.: Стандарт, 2005 – С.4.
8. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник/ О. Гирик, О.Денис, О. Дубовик, І. Жеребило, А. Зінченко, Н. Реверчук, М. Саприкіна, Р. Семів, З. Скринник, К. Телюк; за заг.ред. д-ра екон.наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон.наук, проф.А.Я. Кузнецової. — К.: УБС НБУ, 2009.
9. КСО-2008. Социальная ответственность организации. Требования / Всерос. орг. качества; Укр. асоц. качества, Междунар. асоц. Менеджеров и аудиторов качества. – введен впервые 12-15-2008. – М.: ВОК; УАК; МАМАК,2008. – 13 с.
10. Лазоренко О. Корпоративна соціальна відповідальність в Україні: експертна думка: зб. статей та рекомендацій /- К. : Стилос, 2007.
11. Петроє О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної політики сучасних підприємств в Україні: [навч. посіб.] / О. М. Петроє. –К.: Центр учбової літератури, 2008. - 60 с.
12. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні / Відп. ред.: Ю.Саєнко. – К.: Батискаф, 2002. – 72 с.
13. Тарнавська Н. П. Соціальна відповідальність бізнесу: [навч. посіб.]. / Тарнавська Н. П., Овсянюк-Бердадіна О. Ф..- Тернопіль, 2012 р.
14. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку / Н.А. Супрун // Економіка і прогнозування. - 2009. - N 3. - С. 61-74.

Викладач

Стефінін В.В.